

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly könyvkereskedésében és a kiadó-hivatalban kaphatók.

NÉPJOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó-hivatal:
Kaposvárott, zárda-utca
Ide czimzendők az előfizetési pénzek hirdetések és nyilttérék.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly könyvkereskedésében és a kiadó-hivatalban kaphatók.

Kerülő utakon.

Ha egy államférfi, ki jelét adta már annak, hogy hazáját, nemzetét nagygyá tenni akarja s tudja is, céljának nyílt bevallása mellett, a kivitelre alkalmasnak látszó eszközökben nem válogató, ha tán felhasználja egész befolyását, sőt megkísérli latba vetni hatalmát is, hogy akaratának érvényt szerezzen, helyeselni nem fogjuk ugyan soha, de az elismerés bizonyos nemét önkénytelen sem fogjuk tőle megtagadni.

Ha azonban egy kormány — mint a mi kormányunk — nemzete nagy törekvéseinek mindenkor csak utjába állt, ha hazáját egyik bajból még ki sem menekülve a másikba keveri, minden intézkedése balfogásnak, még netáni jóakarata is vést hozónak bizonyult, s ha e mellett oly eszközöket használ, melyek nyíltan bevallott, sőt hirdett céljaival homlokegyenest ellenkeznek, akkor e kormány vagy teljesen képtelen, vagy céljai a nemzet céljaival nem lehetnek azonosak, minden törvényes eszközt meg kell tehát kísérteni, hogy ezek ne valósuljanak hanem hiúsuljanak meg.

A mi kormányunk s abban Tisza Kálmán, nem egyszer határozottan, nyíltan kijelentette, hogy az önkormányzatnak híve, hogy az összpontosítást — mint a mely a nemzet ereiben a vért megdermeszti s minden nagyobb actióra képtelenné teszi, mely nem önfeláldozó tevékeny életteljes népet, hanem apathikus, mivel sem törődő, veszély idején számba sem vehető szolgálkat teremt — nemcsak alkalmatlannak, sőt vést hozónak tartja, ennek ellenében mégis kormányának egész ideje alatt hol egy, hol más uton az önkormányzat létfeltételeit támadta meg, hogy oda állítsa csufnak s megutáltassa azokkal is, a kik ahoz még végvonaglásában is ragaszkodnak; sőt ezzel nem elégedve meg, mert itt-ott csak találkozik a választott tisztviselők közül egy, a ki megmondja az igazat s egy vagy más irányban a kormány utjában áll s végcsapást mérni készül e féltett in-

tézményünkre, azonban ma sem mondja meg ezt nyíltan, oh nem! sőt nagy hangon hirdeti, imc kipótolom a hiányait, megorvoslom a bajait önkormányzatunknak; hisz nincs annak más hibája, mint hogy a magyar embernek nincs kellő belátása, vagy függetlensége, hogy a választások alkalmával megítélje, bir e a választott kellő minőséggel, kellő képességgel s kellő készséggel hivatalának betöltése, hivatalos kötelességei teljesíthetőségére! Törvényt kell azért hozni, mely a választhatóságot szabályozza, feltételekhez kösse.

Nyomban javasol is ily törvényt, e javaslat immár a képviselők között szétszattván, köztudomásúvá lett, s ez szerencse, mert van rá idő, hogy a közvélemény kimondja ítéletét, mely ítélet nem lehet más, mint kárhozható, ha annak csak azon pontját vesszük is figyelembe, mely azt rendeli, hogy ezentúl megyei alispán, főjegyző és szolgabíró csak az lehet, ki egy gyakorlati közigazgatási külön vizsgát sikeresen letett; a javaslat ezen egyetlen pontja elég arra, hogy az önkormányzatnak maradványait is semmivé tegye, mert e szerint nem az lesz ezután választható, a kit a választás közönség választani akar, a kinek jellemében, képességében, jó akaratában megbiz, hanem választható lesz az csupán, a kit Tisza Kálmán ur választani megenged, fenn lesz tartva tehát névleg a választási jog, de valóságban el lesz törölve, a mire a kormánynak nem volt bátorsága, hogy megtegye nyíltan, megteszi kerüli uton, reméljük s hiszszük, hogy ezuttal a szándék kivitele nem fog sikerülni, hogy a törvényhatóságok egy értelemmel fel fogják emelni, ekkor mindenesetre figyelembe vevendő szavukat, hogy elkárhoztassák e céltalan e veszedelmes törvényt; céltalan, mert az önkormányzat eddigi közegei vagy megfeleltek kötelességüknek, vagy nem, ha megfeleltek, téves a feltevés, a melyből a ja-

vaslat kiindul, s a képesség fokának kormányilag leendő meghatározása nélkül is, tudja a közönség, kit kell választania saját céljai elérésére; ha nem feleltek meg, akkor kérdés, hol veszi a miniszter ur azon egyéneket, kik az ő szándéka szerint ezek helyét pótolandók lesznek? de veszedelmes is, mert a kormány daczára annak, hogy csak az lesz megválasztható, a kit akar, még s morális felelősség alól is felmenti és annak egész súlyával azokat terheli, kik látszólag választottak ugyan, de tényleg csak a kormány szándékait hajtották végre.

Akarjuk hinni, hogy Somogyvármegye nem lesz az utolsók között, hogy tiltakozó szavát felemelje. X.

Szegény elmaradt Magyarországon! Milyen a te néped, milyenek a te biraid! Lám! Guiteau meggyilkolja egy évvel ezelőtt Amerikában az Unió elnökét, törvény elé állítja, ott hónapokon keresztül mulattatja a közönséget s boszantja a bírakat, gorombáskodik tanukkal, védőkkel, közönséggel, bolondnak tettei magát, pedig csak hitvány gazember, kit vad düh szállt meg, mert Garfield becületese ember volt s a korrupciónak utját akarta állani; végre hónapokig tartó végtelen tárgyalások után elítélik; ekkor kegyelemért folyamodik sógora s testvére, ő pedig ez időt arra fordítja, hogy igaz amerikai módjára pénzt keressen a hogy lehet, lefényképezteti magát s fényképeit árulja; végre hosszú hónapok multával kifogy a folyamodók minden eszköze, a pert tovább nem nyújthatják, Arthur elnök visszautasít mindent, embereknel nincs többé kegyelem, kimondják, hogy Guiteau ur negyed év múlva felakasztandó s ezt lelki nyugalommal tudtára is adják, ám gondolkodják addig s kilenczven napon keresztül gyötörje a halál félelme, a mire civilisált ember egy órát is soknak tart; s mit csinál az elítélt? talán bűnbánásban, vezeklésben tölti megszámlált napjait; de hogy. Verseket ír, folytatja a Geschäftet. De mindennek vége van, így a három hónapnak is. Junius 30-án üt végre a nagy nap, az akasztás napja s most kezdődik még csak az igazi amerikai tempó, Guiteau ur font számára eszi a sült marhahúst s pint számára issza a kávé, megfürdik, szépen kiöltözködik s egy virágbokrétát véve kezébe, megindult a menet az akasztóházhoz. Felérve, az akasztófa alatt felolvasta előbb írt „imáját,” melyben kijelenti, hogy ő nagy-

TARCSA.

Egy elszálló osaloganyhoz.

Jun. 3. 1882.

Csalogánydal nélkül,
Néma lesz az alkony
Szomorú magánya.
Isten veled alkonyomnak
Kedves csalogánya!

Szállj el hát dalolva,
Ha már meg kell lenni,
Hisz oly szépen tudsz te
Dalban keseregni.

Dal legyen örömed,
Dal legyen bánatod,
Csak a bús nótában
Ismerd a bánatot.

Dal legyen életed
Célja, dicsősége,
Édes dalban szálljon
Lelked fel az égbe.

Csalogánydal nélkül
Néma lesz az alkony
Szomorú magánya.
Isten veled, alkonyomnak
Kedves csalogánya!

Kisfaludy Atala

A déltenger Nagy-Brittaniája.

A csendes világtengernek van egy sziget-csoportja, Uj-Zeeland. Az egész sziget-csoportot vad néptörzsek a Maorik lakják.

A maorik a polynéziai népekhez tartoznak,

s úgy számukat, mint testi és lelki fejlődésüket illetőleg e népesalád legderékasabb, leghatalmasabb törzsét képezik, melyet hazájuk mérsékelt öve jelentékeny nagysága, változatos talajképződése s munkálkodásra ösztönző termékenységű volta tevékeny, erőteljes munkásnéppé fejlesztett ki.

Külsőjük megnyerő; csaknem minden európai utazó magasatálja népségüket; erősek, izmosak. Bőrük színe olyan, mint a polynéziai népeké általában olajbarna, vagy olajsárga.

Jellemvonásaik a harciasság, vitézség, bátorság, háborúban pedig rendesen igen kegyetlenek.

Táplálékuk igen sokáig tulnyomóan növényi anyagokból állott. Igen szerették a gumókat, s bizonyos harasztzerű növényeket. Az állatok közül a halakat, rákokat s különösen a kagylókat, mely utóbbiakat megszártva a legnagyobb élvezettel ették még ezelőtt 25 évvel; az emberevés is általánosán el volt köztük terjedve.

Vad népeknél általában az a nézet uralkodik mindenütt, hogy ha az ember ember társait megsejti, ez által jó tulajdonsága, jelesége s dicsősége a megövre szállanak át. Valóságos nézetek is elősegítették az emberevést; azt hitték u. i., hogy minél több ember testét eszi meg valaki a földön, annál magasabb rangja lesz neki a más világon. Ezért az emberevés eleintén csak a főnökök előjoga volt. — Azon körülmény, hogy csaták alkalmával nem a legkövérebb holttesteket keresték ki, hanem a vezéreknél gyakran egészen sovány elcsenevészedett hulláját osztották fel a főnökök maguk között, a mellett bizonyít, hogy az emberevés nem a táplálék hiánya vezérelte eleinte az embereket. Később a köznép is kivívta magának az emberhus élvezését, s mivel azt jó táplálék-

nak találta, valóságos élelmiszerről kezdette használni; s így fejlődött ki a kannibalizmus.

Ételeiket földkemenczékben készítették el. Tüzet pedig a legkezdtelegesebb módon élesztettek fadarab összedörzsölése által.

Ruházatukat az e czélra kiválóan alkalmas uj zeelandi lenből készítették, öltönyük két részből állott, egy szövettaraból, melyet a test körül csavartak, s mely a térdekig ért le, s egy köpenyből, melyet a férfiak a jobb, a nők balvállukon hordtak.

Igen szerették az ékszereket, s különböző nyakkötöket készítettek csontokból, állati és emberi fogakból. Füleik és orrukon keresztül tollakat, csontdarabokat, kagylóléjakat fűztek. A nők arcukat rendesen kékre festették testüket és hajukat pedig halzsir és okker keveréssel kenték be.

Lapunk mult számában ismertettünk néhány maori költeményt, melyek kezdetlegesek ugyan, de mindegyikben megtalálhatni amaz érzést, mely még oly mélyre sülyedett népek kebelében is föl szokott olykor-olykor csillámlani. Költeményeik mindig há visszattérőzői belső állapotuknak, a nép maga alkotja azokat, s ez az, mi ezeket kiválóan érdekessé teszi. Mint minden gyermek nép, ők is nagy kedvelői a mondáknak, melyek valamelyike, mint például, a mely „a világot teremtéséről” szól, a szomszédos szigetek lakóinak mondájával rokon. Ők a világtéremtését Mauninak tulajdonítják, ki nem volt más, mint az Uj-Zeelandiak Jupitere, ki nemcsak a csónakok készítése és a házak építésére tanította meg a maorikat, hanem ő ismertette meg velök a kötelek és vitorlák készítésének titkát is, ő szabta meg ezen kívül a nap és hold pályáját, ura volt a víznek, tűznek, tengernek és levegőnek, s végre teremtője a földnek.

örömmel megy az istenhez, a ki tudja, hogy ő adta neki az inspirációt Garfieldnek lábálól való eltevésére. Az ima azután megátkozta az amerikai nemzet elnökét és a hírlapírókat, kik az ő meggyilkoltatása miatt mindnyájan a pokolba fognak jutni.

Ezután még néhány szintén délelőtt irt verset olvasott fel, melyekről megjegyezte, hogy hangjegyre téve a legnagyobb hatást idéznék elő. „E versek a gyermek gyogyását utánozzák” — mondják e versek — apikámhoz, a kit szeretek; megmentettem pártomat és hazámat, azért megyek az én apikámhoz.”

A költemények felolvasása után rögtön fel-emelkedett a bárd s lesuhanva, elválasztotta a főt a derektól s a halál rögtön beállott anélkül, hogy a test bármely tagján is rángatózást lehetett volna észlelni.

Hát Bécsben a művelt Ausztria még műveltebb fővárosában? Hoffmann, egy szélhámos üveges legény bekalandozva majdnem az egész világot, itt báró ott gróf, itt vasutépítő, amott milliókat érő birodalmak birtokosaként szerepelve, megcsalva uton utfélen, a kit s a hogyan lehet, visszatéved Bécsbe; itt, a hol köztudomás szerint nem igen szeretik, ha valaki zsebükbe vágkál. — csak oly kevéssé szemérmeskedik Hoffmann, mint akárhol, ennek azután az a következtése, hogy bajba keveredik a rendőrséggel s haragba a bírósággal; eltojgák s egy éven tul tartják vizsgálati fogságba — végre esküdtsek elébe állítják s itt vádlott s védője egyrésztől, másrésztől az elnök s az államügyész oly hangon beszélnek egymással, mintha kint a piacon halat árulnának, az elnök a vádlottat gazembernek, ez viszont amazt szárnak nevezi, s végre éltetik hét évi fegyházra.

S ime ugyanez itt a barbáriába, összeül az ország legfőbb törvényszéke, hogy határozzon Hoszter a gyilkos felett, kit már két törvényszék halálra ítelt, kire a felháborodott, közvélemény — s még inkább némely körök — ordítva kiáltják fessítsd meg, s azon méltósággal mely tiszteletet parancsol, azon lelkiismeretességgel, mely még a sujtottnak is kiereszkolja bizalmát, azon éles ítélőtehetséggel, mely csak azért nem lep meg, mert megszoktuk, meghozza az ítéletet, mely sujtja a bűnöst a legsúlyosabban, de nem helyrehozhatatlanul, ha az emberi igazság mégis tévedett volna. Azért tehát édes magyarom kérd csak az Istent, hogy meg ne civilizálódj, mint azok, a kik barbárnak nevezgetnek.

A pécsi fő templom most eszközésbe vett javítása, önkénytelen is eszünkbe juttatja a kaposvári templomnak, sem a fejlődő város, sem a hívek számának megfelelő állapotát; a szél alkalmával hulló cserépdarabok, a ronda vakolat, háta megett elterülő üveges tót tanya, kutyás és kutyá nélküli közsűrű Stand, este felé bivaly legelő, mind megannyi atributumai a tarthatatlan korhadtt állapotoknak — ezeken segíteni kell és lehet is, sőt biztos reményünk, hogy segítve lesz is. — A város tulnyomó része katolikus, a patronus hatalmas nagy ur, e két tényező érdekét az ügy iránt kell csak felkelteni, az érdekeket kiegyenlíteni és a város régi óhajja, a templom reformálása és nagyobbitásae iránt, teljesülhet.

Annál több reménnyel nézünk e kérdés megoldása elé, mert az új plébánusban egy mű-

Taylor elbeszélése szerint Maninak öt fivére volt, kik mindannyian szorgalmasan foglalkoztak a halászáttal, míg ő tétlenül ült otthon. Egy napon azonban kinyilatkoztatta, hogy ő is kinegy halászni, s egy olyan nagy halat akar fogni, hogy az megrothad a napon, mielőtt fiverei megehetnék. Míután ezek bűvészeti mestersegei miatt nem akarták a csolnakba bebocsátani, ő madárképében rárepült a csolnakra s csak a nyílt tengerre ismertette meg magát. Ott elővett egy drága horgot, melyet nagyatyja állkapocsontjából készített s ki akarta vetni a tengerbe. Fiverei ugyan nem adtak neki csalétket, de ő tudott magán segíteni. Kendert vett elő s a horoggal megszurván orrát, vérvél pisította meg azt s úgy bocsátotta a tengerbe, a horog mindjárt meg is akadt s Mani oly erővel kezdette azt huzni kifelé, hogy a csolnak majd felfordult, hiába kiáltották, „Mani bocsásd el” de ő azt felelé, „a mit Mani tart nem eresztí azt el.” Hiába kértek jajveszékelve: „Mani bocsásd el, mert mindnyájan elveszünk”, ő mindig csak huzta, huzta tovább, míg egy szárazföldet huzott ki a tengerből. „Ranga vhenha”, kiáltának fiverei meglepetten, „a fogott hal egy szárazföld”. Büszkén kérdezte most őket Maui, hogy tudják-e ennek a halnak a nevét? de ők nem tudták, megmagyarázta tehát nekik, hogy az „ő hala”, ez a föld, melyet ő keresett. Alig hogy kihuzta a halat, fiverei rágrázták és össze-vissza vagdalták. Így támadtak a szigeten a hegyek és völgyek. A csónak azonban megfeneklett s mint a benszülötök hiszik, még most is ott van sziget a közepén emelkedő Hikurange hegy tetején, hol Mani el van temetve. A szigetet most is „Teika a Mani”-nak, vagyis „Mani halá”-nak nevezik. Érdekes, hogy az északi sziget alakja csakugyan tökéletesen olyan, mintegy rája hal, mely Új-Zeeland körül nagy mennyiségben él a ten-

velt lelkü, a katolikus hitközség valódi érdekeit felfogó lelkeszt nyert a város, ki rövid itteni hivataloskodása alatt is már megmutatta, hogy megvan benne a tehetség a kellő érzékis azon összetartó tevékenység kifejtésére, mely a katolikus papnak Kaposvárott hivatása, reméljük is Ujvári plébános urtól, hogy e téren esüggedni nem fog, akkor sem, ha utja nem mindig lesz rög nélküli; a támadások sem fognak elmaradni, de vigasztalja őket a követett cél, és mielőtt azokat nagyon szívére venné, észlelje az oldalt, melyről jönnek.

Sötét képek.

Ez előtt két héttel előadtam, mikor kezdődött Görgey árulása, későbbi események azt, a mit állítottam, megerősítik.

Az elvesztett peredi csata után a 7-dik hadtestet támadták meg az osztrákok Győr-nél június 25-ikén és azt visszavonulásra kényszerítették. Annak egyik hadosztálya Kmetyh alatt el volt választva és kénytelen volt más felé venni utját. Ez a hadosztály Duna-Földvárnál átkelt szerencsésen a Dunán és Vetter alatt álló bacsikai hadsereghez csatlakozott, míg a 7-ik hadtest Komáromba vonult vissza, hol most az 1-ső, 2-ik, 3-ik, 7-ik és 8-ik hadtest összpontosítva volt.

Július 2-ikán Görgey Komáromnál új csatát vívott az osztrákok ellen, állítólag azért, hogy áttörjön az ellenségen és Bécs felé működjön. A magyarok szokott hősiességgel harcoltak, de a csata eredménytelen volt. Ebben a csatában Görgey igen feltűnőleg volt öltözködve, skárlat vörös atillában, kalapján hosszú fehér strucztoállal. Sokan az ő bálványozói közt azt állítják, hogy a fölötti kétségbeesésében, hogy nem mentheti meg a hazát, a halált kereste és azért öltözködött így, hogy az ellenség őt czélba vehesse, de másrésztől ép úgy lehetne azt állítani, hogy azért öltözködött ily feltűnően, hogy az ellenség csak őt kímélje, mert csak vele remélhetett alkudozni a fegyver letétel végett. Ép úgy azt is állítják, hogy őt egy osztrák könnyű lovas sebesítette meg, mi legkevésbé sem valószínű, mivel a kardvágást kaponyája hátulsó részén kapta, holott az ellenséges lovasság nem kerülhetett háta mögé. Sokkal valószínűbb, sőt több jelenlevők által konstataált tény az, hogy egy Hannover huszár vágta meg őt bosszúból, mert Görgey ezen ezred legénységét mindig zaklatta és gyalázta. A seb nem volt veszélyes, de a tábori orvosok mégis azt ajánlották neki, hogy néhány napig őrizze az ágyat.

A július 2-iki csata után a hadseregben nagy lehangoltság uralkodott. Különbféle baljóslatu hírek szárnyaltak a magyar tá-

borban. Azt beszélték, hogy Görgey az osztrákokkal a fegyver letételre nézve alkuba akar bocsátkozni. Ezek a hírek leginkább Klapkára és Leiningenre hatottak nagyon lesújtólag. Szerettek volna erre nézve bizonyosat tudni és Esterházy Pál ezredet szállították föl, mint azt, kiről tudták, hogy leginkább bírja Görgey bizalmát, szállana vele és tudná meg, mi igaz van ezekben a hírekben. Esterházy megígérte, hogy szállani fog eziránt Görgeyvel.

Június 6-ikán este Esterházy csakugyan el is ment Görgeyhez. Mintegy 10 óra lehetett. Görgey egyedül volt. Ágyban feküdt bekötött fejfel. A szobában gyertya égett, de már nagyon kialvó félben volt, úgy hogy majdnem a papirosig égett le, melybe az be volt csavarva. A kanóc koppantatlan volt és csak némelykor villant föl, hogy mindjárt azután még mélyebb homály álljon be. Esterházy alig különböztethette meg a szobában levő tárgyakat.

Azonnal szóba hozta a keringő híreket és kérdé Görgey, igaz-e, hogy az osztrákokkal alkuba akar bocsátkozni a fegyverletétel iránt. Gunyos mosoly látszott Görgey arcán. Végre, miután Esterházy sokáig szólott, fölnyitá ajkait és lassan, de határozott hangon így szólott:

— Én? ugymond, hogy én fogok Ausztriával alkudozásba bocsátkozni? Soha, soha! Én Ausztriát kamarillájával még inkább gyűlölöm, mint Kussothot. Esküszöm neked katonai becsületekre, hogy soha sem fogok Ausztriával alkuba bocsátkozni. Engem tehát nem ismernek? És te sem ismeresz?

E szavaknál megfogta Esterházy kezét és szemei közé pillantott, mi nála nagy ritkaság volt, mert ő különben soha sem pillantott senkinek szemei közé, ha vele beszélgettek.

— Oh igen! mond Esterházy, bizom benned, te az ellenséggel, Ausztriával nem fogsz alkudozni.

— No, csak hogy te hiszed. Hadd a többieket beszélni, én a magamét gondolom.

— Köszönöm, tábornok, mond Esterházy és megszorítá kezét. Mert ha valaha megszegnéd szavadat, gondold meg, mi volna annak következtése: magadra vonnád a haza átkát, a világ megvetését. De megcsalnád magadat és valamennyi bajtársidat. Kénytelen volnék arczképedet, melyet eddig anynyira becsben tartottam, mint egy becstelen, egy átkozott csaló és árulóét leköpnü és a sárba dobni.

E szavaknál valamivel erősebben szorítá meg Görgey kezét. Vajjon ez a nyomás, vagy sebe, vagy Esterházy szavai hatottak-e oly erősen rá, de arca eltorzult

gerben. Eddig tart Mani mondája, mely más és más variációkkal az oczeán több szigetesoportján is előfordul, s egy maga egész mythológiát képez.

Egy másik igen szép mondájuk az ég és föld elválásáról szól. E monda szerint az ég (Rangi) és a föld „papa” kezdetben egymáson nyugodtak, gyermekeik pedig alattuk sötétségben valának. Ezek tanakodtak rajta, nem volna e lehetséges, hogy fény áradjon a földre, melyet a rajta nyugvó ég tőle elvon? a legvadabbik ajánlotta, hogy üssek agyon szüleiket; az erdők istene ellenben csak azt, hogy válasszák el őket egymástól; „Rangi — ugymond — nekünk idegen, de Papa tápláló anyánk, hadd maradjon nálunk.” Ebben mindnyájan belenyugodtak. Az elválástást a szelek és viharok istenének ellenzése daczára megkísértették, a kísérlet soká eredménytelen volt, míg végre az erdők istene állott elő, s fejét anyjának, lábait atyjának szegezve felemelte az eget s minden panszok daczára is örökre elválasztotta a földtől.

Fény áradt most szét a földön s élet és mozgás kezdődött. De a szülők elválástása óta folytonos egyenetlenség és viszálykodás tört ki a gyermekek között. A szelek istene nem akarta atyját elhagyni; fölzállott vele az égbe s onnan ront alá időnként az erdők istenének birtokaira, vészterhes föllegeket hoz magával, forgószeleivel és villámaival kidönti az óriás fatörzseket, fölkorbácsolja a tengert, a halakat és fergeket a szárazra üzi menedéket keresni; a tenger visszaköveteli a szökevényeket s kitor a viszály szárazföld és tenger között. Az erdők istene hálókat és csolnakokat ad az embernek, hogy a tengert s annak fiait pusztíthassa, a tenger feldönti a csolnakokat, egész partokat és falvakat önt el, kimossa a nagy fatörzseket, s mindent a mi azokon élt, hullámaiba temet.

Az ég azonban még mindigörök hű szeretettel szereti a földet. Az atya merengő kék szemmel tekint le az anyára, míg ez szelid, keble mélyéből fakadó sóhajait küldi felé, melyek a mély völgyekből emelkednek föl s a magas hegyoldalokon szépen szállanak föl felé; az emberek ezeket ködnék nevezik. S az ég, míg a hosszú éjeken át fekete színbe borulva szünetlenül gyászolja elválasztott kedvesét, ezer meg ezer tényleg könnyet hullat alá annak keblére; e könnyeket az emberek harmatnak nevezik. —

Példabeszédek tanusítják, hogy e nép az értelem nem csakély mérvével rendelkezik:

„A ház sarkait könnyű feltalálni, de a szív sarkait hozzáférhetetlenek.”

„A ki hizelegve közeleg hozzád, az valamit akar tőled.”

„Az ifjúkor csak egyszer jön elő, de a tavasz minden évben.”

„A mások által nyújtott táplálék csak éhségedet csillapítja, de a magad által szerzett táplálék felfrissít és megedz.”

„Álmos és rest embernek soha sem lesz nagy betolyása semmire.”

„Az evés gyönyöre rövid, de az öröm, melyet valamely jó ember boldogságának látása idéz elő, tartós szokott lenni.”

„A reggeli nap felülkerekedik a felhőkön, de az esteli nem.”

Oly mondások, melyek bármely europai népnek is becsületeire válnának.

Ennyit a Mairokról a csendes Oczean egyik pompás szigetesoportjának, a szépsége, termékenysége, természeti kincsekben való gazdagsága és kedvező geográfiai fekvése miatt, „Deltengeri Nagy-Britanniának” nevezett Új-Zeeland szigetvilágának lakóiról.

és merően tekintett Esterházyra, feje visszahanyatlott a párnákra. Esterházy azt kérde tőle, nagyon sajog-e sebe és küldjön-e valakit, vagy küldjön-e orvosért? Csak intett, hogy távozzék és hagyja őt egyedül. Esterházy távozott. Az ajtóhoz érve úgy tetszett neki, mintha valaki mozogna a szobában, még egyszer vissza pillantott és most a gyertya föllobbanó világánál, úgy rémlett előtte, mintha Görgey ágya mögött egy szakálás ember fejét tűné föl. Már vissza akart menni, de akkor a gyertya hirtelen elaludt. Esterházy, noha hallgatódzott, nem hallott többé legcsekélyebb neszt sem és azt hitte, hogy a képzemény volt az, mely szeméi elébe egy idegen ember arcát varázsolta.

Mind azt, mit itt elmondottam, Esterházy több magyar emigrans jelenlétében Hamburgban beszélt el mindnyájunknak és Esterházy oly ember volt, ki a világért sem mondott volna el valótlanúságot.

Esterházyknak sikerült Leiningent és Klapkát megnyugtanni, hogy ezek ismét biztak Görgey hazafiságában és becsületében.

Ekkor történt az, hogy a kormány Görgey magaviseletével, mely már a peredi csata alkalmával gyanút ébresztett, nem lévén megelégedve, őt Pestre szolitotta, hogy mint hadügyminiszter átvegye tárczáját és a hadsereg főparancsnokságát engedje át másnak. Bónis és Csáry, utóbb Mészáros indultak oda, de az utóbbit még Neszmélynél beszélték le szándékáról és ő anélkül, hogy szólott volna Görgeyvel, visszatért Budapestre.

Ekkor kezdődött Komáromban a nagy korteskedés Görgey mellett és Kossuth ellen. Leiningen, Asserman és még Klapka is, kit a többiek le vertek lábairól, elmentek a 8-ik sánczba, hová a csapatparancsnokokat összehívták és azt a kérdést intézték hozzájuk, kit akarnak, hogy megmaradjon a hadsereg élén, Görgey-t-e vagy azt, a kit a kormány ki fog nevezni. Majdnem egyhangulag mind Görgey mellett nyilatkoztak, csak Nagy Sándor tábornok és Thaly Zsigmond ezredes tiltakoztak az ellen, sőt Nagy Sándor hadtestével Komáromot el is hagyta és már Bátorkesziig ment, de Leiningen itt utolérte és visszatérésre bírta őt. Nagy Sándor legjobb hazafi volt, és hadtestét a kormány rendelkezése alá akarta bocsátani.

Klapka is megbánta részvételt a korteskedésben Görgey mellett és még az napon július 7-ikén este ő és Ujházi László kormány biztos irtak Kossuthnak és följelentették nála Görgey barátinak korteskedését. Három futár, mindegyike ugyanazon tartalmu levéllel három leiratban, Jánosy alezredes, Zerffy Gusztáv és én, még az napon este indultunk el ugyan egy órában Komáromból Kossuthhoz, ki már Pestet elhagyta és a kit Szegeden találtunk. Én Jánosyt 7, Zerffyt 13 órával előztem meg.

Görgey bálványozói pedig benne vetett bizalomként a bitófán lakoltak.

Kászonyi Dániel.

Közügyek.

A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben utal arra, miszerint nem lehetetlen, hogy néhányan a Solymosi Eszter eltűnése folytán a zsidók ellen felmerült gyanút a zsidók elleni fajgyűlölet szítására a törvényes rend és esend megzavarásának előidézésére fogják felhasználni. A miniszter bizik ugyan abban, hogy ily izgatások hazánkban termékeny talajra nem fognak találni, mindazáltal úgy hazafiai, mint hivatalos kötelességének tartja a törvényhatóságok figyelmét az eshetőségre felhívni, mert nem tartaná megengedhetőnek, hogy Magyarország területén, hol a szabadság, egyenlőség és testvériség közös boldogságunkra virágzik, egyesek roszakarata folytán ezzel ellenkező jelenségek előforduljanak. A miniszter felhívja ennek folytán a törvényhatóságokat: intézkedjenek az iránt, hogy ilyenféle kísérletek meghiusittassanak; különösen utasítsák a városi és községi előljárókat, hogy ilyenféle üzemeket a legerélyesebben megátolják és előforduló esetekben a közigazgatási hatóságnak hatadéktalanul jelentést tegyenek. Reméli a miniszter, hogy a törvényes rend, a személy- és

vagyonbiztonság s a honpolgárok nyugalma e hazában minden osztály- és valláskülönbőség nélkül meg fog őriztetni és újabb bizonyíték fog szolgáltatni arra nézve, hogy Magyarország területén a rend és béke teljesen biztosítva van.

Hirdetmény. Az 1874-ik évi XXXIII. illetőleg az 1876-ik évi XVIII. t. czikk értelmében a választók névjegyzéke a központi választmány által 1883-ik évre kiigazítottán, — minden egy község választóinak betűrendben összeállított ideiglenes névjegyzéke két példányban elkészítettet.

Ezen névjegyzékek első példánya a központi választmány székhelyén Kaposvárott a megyei jegyzői irodában, — a kerületbeli város, nagy községek és körjegyzőségek székhelyén a jegyzőség hivatalos helyiségében f. é. v. július 5-ik napjától kezdve, július hó 15-ig bezárólag naponként reggeli 8 óráig déli 12 óráig, délután 2 óráig esti 6 óráig közzszemlére kitétetni rendeltetett, — mely névjegyzékeket ott mindenki megtekintheti, és azok ellen július 15 napjáig felszólalhat.

Ezen felszólalások és az azokra tett észrevételek írásba foglalva a központi választmányhoz címzendők és a kellő okiratokkal felszerelve azon város vagy nagy község előljáróságánál, melynek névjegyzéke ellen felszólalás történt, kis községekben pedig az illető körjegyzőnél nyújtandók be.

Mindezekről Somogy megye országgy. képviselő választásra jogosított lakosai ezennel értesítetnek.

Kelt Kaposvárott 1882. évi június 30-án.

CSÉPÁN ANTAL alispán,

mint a központi választmány elnöke.

Kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy újabb megrendeléseiket megtenni, s lapunkat körükben terjeszteni méltóztatassanak.

A „Népjog“ kiadó-hivatala.

H I R E K.

— **A somogy megyei gazdasági egyesület** f. é. augusztus hó 7-én délután nagygyűlést tart Kaposvárott a megyeházban.

— **Halálozások.** Hochbreiter Ambrus porronyi földbirtokos életének 86. évében július 29-én meghalt; a boldogult elhunytával egygyel kevesebb azoknak a régi jó tábla bíróknak a száma, a kik itt ott, mintha csak azért járnának közöttünk, hogy emlékeztessenek azon boldog időkre, mikor a közhivatal — mesterkelt kvalifikationalis törvény nélkül is — nobile officium volt, mikor a kevés fizetésű, de nagy hatalmu szolgabíró nem ennek fitogtatásában, hanem a közérdek előmozdítására való felhasználásában találta dicsőségét, midőn a köztisztviselő ur volt, s mégis büszke volt reá, hogy ő közönséget szolgálhatja, midőn a létérti küzdelem nem volt még hajsza, de annál pezsgőbb volt a közélet, midőn a nemzet őseréje a negyvenes évek óriásait megtudta teremteni, kikre a jelen törpe nemzedék csak félve tekint fel; az elhunyt megyénknek egykor szolgabírája, később alispánja volt, utóbb pedig a kaposvári törvényszéknek elnöke. Egész életpályáján a köztisztviselés közbesülés kísérte. A múlt hét átaljában a halálozások hete volt, elhunytak: Bárányi Károly gombai földbirtokos pártanknak tevékeny tagja; Isztl Nándor széles körben ismert jó hiteli marczali kereskedő a karlsbadi fürdőben. A szomszédos Keszthelyen pedig, Boesári Svátság Károly plébános és hahóti apát 79 éves korában végelgyengülés következtében.

— **A somogy megyei régészeti társulat** hoz a napokban érkezett meg kitűnő történelmi értekezése szerény herceg Odessalci Arthur orsz. gy. képviselőnek „Somogy. főispánjai“ról nagy tanulmányul összeállítva. Ez értekezés az aug. havi megyei gyűlés alkalmából tartandó társulati közgyűlésen fog először nyilvánosságra hozatni. Ugyan a régészet érdekében megemlítjük, hogy a társulat ügybuzgó titkára tiszt. Melhardt Gyula tudományos kutatások szempontjából Eötvöskönyvben rendezéseket — ott a társulat iránt melegen érdeklődő birtokos Chernel család vendége.

— **Házasságok.** Fejes Károly csurgói tanító eljegyezte Zöld Amália urhölgyet. — Dr Szigethy Ignácz szilli körorvos, Szeged helybeli tekintélyes polgártársunk fia, a napokban vezette oltárhoz Nádasy Sárközy Béla földbirtokos volt orsz. képviselő kedves és szép leányát Vilma a kisasszonyt. Sok boldogságot e szép frigyhez!

— **Szabó János** kaposvári lakos folyó július hó 2-án vesárnap esti nyolcz óraker eserdei birtokán, Nagy Márton ugyan itteni lakos vinczellérel szóvitába keveredvén, ez utóbbi által éles baltával fejéhez mért mély vágással súlyosan megsértetett, tettes vizsgálat alatt van.

— **Szabó Kálmán** polgármester a városi képviselőtestület megbízásából, a város kebelében létező ovoda alapítvány alapító és adakozó tagjait elnök, titkár és választmány megválasztása végett f. hó 10-re d. e. 10 óraker a városház nagy termében megtartandó gyűlésre összehívta.

— **Maza Viktor** Cséplő Antal mostoha fia a zárda utcában arany ékszereket talált s azonnal a városi kapitánysághoz vitte, ott a tulajdonos átveheti.

— **Egerszegi György** taszári lakos két éves kis leánya borzasztó halállal mult ki; játszás közbe bement a száraz malomba s ott a nagy hajtó kerékre kapaszkodott fel, így a korong s kerék közé jutván, a szó teljes értelmében összezuzatott.

A Tisza-Eszlári büntény.

A „Függetlenség“ 184. száma a következőket közli:

A tisza-eszlári büntény nem rejtély többé, hanem a birói vizsgálat által konstatált tény. Az alanyi és tárgyi tényálladék teljesen meg van állapítva. Konstatálva van a vádlottak önvallomásaiból, és azok szombesítése által nyert vallomásokból, hogy Solymosi Esztert a zsina-gózában gyilkolták meg.

Biróilag fölvetett jegyzőkönyvek tanuskodnak róla, hogy Scharf Móricz igazat mondott. Vádlottak vallomásaival által kétségen kívül konstatálható, hogy rituális czélből gyilkolták meg a szerencsétlen Esztert. Bünszövetéségek megjelölték vallomásaikban a helyet, hova Solymosi Eszter holttestét elásták. Biróság fel is ásatta a helyet. Felásott helyen kétségtelen nyomait találták eltemetett hullának, de Eszter hullája nem volt ott. További nyomozások és ásatások is eredménytelenek maradtak. A büntény alanyi és tárgyi tényálladéka mellé most már csak a korpus delikti: a hulla hiányzik.

Egyik ásatás azon a helyen történt, a melyet azok vallomásaival jelöltek ki, kik fejenként 50 frtért végezték a hulla eltakarítását. Ezek vallomása vezetett nyomról nyomra, a hulla feltalálását illetőleg ugyan eredménytelenül, de a gyilkosság szerzőit és részvevőit illetőleg biztos alapokon nyugvó vallomásokra.

Büntény szállainak csomóját az alanyi és tárgyi tényálladék teljes megállapítására nézve, végleg megoldani a tutajos zsidók vallomása segitett. Ezek vallomásaival jelölték meg azt, a ki kórházból szerzett kéjleány hulláját állítás végett Eszter ruhába felöltöztetve átadta.

Az álhullát Solymosi Eszter ruhába öltöztetőnek vallomásaival, s az ezek folytán történt további kihallgatások által az egész büntény és annak rituális jellege kétséget kizárólag konstatálva van.

Irodalom, zene és művészet.

„Törvény szerzői Csarnok“ Szokolay István felelős szerkesztő kiadásában; Budapest IX. nyul utca 18 hetenként háromszor megjelenő s Magyarországnak legrégebbi törvénykezési szaklapját, mely a szakkerü cikkekben kívül a curiai értesítőben a táblai és curiai bejelentéseket valamint azok elintézésait is, pontosan s kellő időben közli, ajánljuk szakfőriaink figyelmébe; ára évnegyedenként 3 frt., egy hóra 1 frt. 20 kr.

Táboroszký és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében Budapestben megjelent: „A vörös sapka“ Vidor Pál eredeti népszínművének közkedveltségű dalai. 1. Felszántottam kertem alatt (Nicolich Sándortól). 2. Ugyan rózsám. 3. Sokszor nézek fel az égre. 4. Galagonya bojtortján. 5. De nehéz igaz szívet találni. (Szentirmay Elemértől). 6. Ha bemegyek a csárdába (Barna szeretőmnek). 7. Az én kedvem olyan mint a csalfa szellő (Picolich Sándortól). 8. Hallja e kis violám (Révay Arnoldtól). 9. Júla, júla, heje, huja. 10. Lakodalom, arany lakodalom. 11. Szeretni, szeretni (Szentirmay Elemértől). 12. De fáin... (Szentirmay Elemértől). Énekhangra zongorakísérettel (vagy zongorára külön) szerző Erkel Elek. Ára 1 frt. 50 kr.

Tanügy.

A kaposvári izr. hitk. népis-kola értesítője szerint az 1881-82 tanévben négy osztályban öt tanító és három tanítónő adott oktatást összesen 203 tanulóknak kik közül 107 fiu 96 pedig leány volt. Tandíjat 73 fiu és 56 leány fizetett, a többi a tandíj fizetése alól felmentetett. Az iskolának 1881-82 tanévi költsége 3964 frt. 36 krra rugott, melyből a tanszemélyzet fizetése 3530 frt. A tandíjakkól 2260 frt. 70 kr folyt be, a hitközség 1347 frt. 16 krral járult a fedezéshez a többi összeg adakozásokból került ki. Az iskolai felügyeletet Rosenberg Sándor rabbi mint igazgató, és az iskolai szakosztály gyakorolják.

Megemlíti az értesítő, hogy a tanév kezdetével az iparoktatás is életbe lépett. A szegény tanulók kézmunkaihoz szükséges anyagokat a kaposvár izr. nőegylet szolgáltatta díjmentesen

A tolnabarányasomogyi ág. hitv. ev. egyházmegye bonyhádi algymnáziumában az idei tanévben összesen 109 tanuló volt.

Alapítvány. Plihal Ferenc nagykanizsai közjegyző ur annak emlékére, hogy Viktor fia mind a nyolcz osztályt a nagykanizsai főgymnasiumban végezte, és hogy ott az érettségi vizsgálatot sikerrel letette, a nagykanizsai kath. főgymnasium segélyegyletének alapítói közé lépett, továbbá 200 frtos alapítványt tett, melynek kamatai minden évben az érettségi vizsgálaton a magyar irodalom- és történelemből legjobb feleletet adó növendéknek osztatnak ki.

A pécsi zsidóhitközség iskola bizottságának egyik utóbbi gyűlésén azon indítvány tétetett, hogy az iskolai nagy szünet töröltessék egészen; mert más foglalkozásu embereknek, mint pl. kalap- és cipőkereskedő vagy újság szerkesztőnek nincs színidejük, mért legyen épen a tanítóknak.

Hirdetés. Értésitem a n. érdemű közönséget és különösen a tanítató szülők figyelmébe ajánlom, miszerint a belső somogyi ref. Ehmegye csurgói nagy gymnasiumának VIII osztályvá emelését elhatároztán, a következő 1882/3. évben a VII ik 1883/4-ik évben pedig a VIII osztályt be fog állíttatni. Az 1882/3-ik tanév szeptember 1-én kezdődik és pedig a 3 első napon lesznek a beiratások és felvételi, a negyedik napon a javító vizsgák, míg 5-én az előadások kezdetnek meg. Tanulók évi 50 frtért tápintézeti élelmezésben 20 frtért pedig fűtés, világítás és tisztogatással egybekötött bentlakás élvezetében részesülhetnek. Tisztelettel Matolcsi József a gymn. igazgató bizottság elnöke.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Megyénkben az aratás javában folyik, az eddigi eredmények kielégítőek, gazdáink állítása szerint ritka évben voltak a kalászkok úgy kifejlődve, mint az idén; ha tehát itt-ott kevesebb is a szalma, az eredmény mégis jó középnek mutatkozik. Új búzára már történtek előadások tíz forintjával mmázsánként.

A bortermés azonban a tavaszi várokozásnak alig fog megfelelni, mert ma már constatálni lehet, hogy a virágzás alatti kedvezőtlen idő nevezetes károkat tett.

A múlt hét az elemi csapások hete volt. Ma még teljesen ki nem számítható a kár, melyet a július 1-ső napjani jég s felhőszakadás megének különböző részein, különösen pedig Tab vidékén okozott; de összességében egy millió forintot bizonyosan elér, ha meg nem halad; Torvajától Zitsig csak teljesen letarolt mezőket láthatni, mert szemtanuk állítása szerint a 25-30 percig eső jég galambtojásnyi nagyságu volt, sok helyen a tömegekben ömlő víz a termő földet végkép elhordva, évek kellenek csak az ebbeli kár helyreállítására. Mondják, hogy emberélet is esett áldozatul, Kapolyon Ferter József községbíró önéletének kockáztatásával mentett meg egy már fuldokló embert. A megyei utakon több hídát végkép elsodort az ár. Az egész vidék szomorú képét mutatja a pusztulásnak; ugyan ez nap a baranyai határon is nagy volt a zivatar, szerencsére azonban megyénknek csak csekélyebb részét érte, de ott szinte teljesen tönkre tett mindent.

A phylloxera rohamos terjedése arra int mindenkit, hogy annak legkisebb jelenségére is figyeljen; miután a Lellei határban fekvő „kisegyi“ szőlőkben feltűnően elsárgult levelű tőkék mutatkoztak, a birtokosok kértére a földmivelési miniszter Lehotzky Dunántuli kerületi phylloxera biztost kiküldötte, ki is a vizsgálatot leginkább Szalay Imre és Jankovits László szőlőjében megejtván, azokat phylloxera menteseknek találta. A levelek elsárgulása az altalaj víz át nem bocsájto tulajdonságának volt felróható, így nincs eddig és reméljük, később se lesz phylloxera Somogyban, noha a szomszéd Zala és Baranyamegyében már több holdnyi területen constatáltatott, azért figyelmet ajánlunk.

Hirschler Arnold tudósítása. Nagykanizsa jul. 4. Az aratási munkálatok vidékünkön javában folynak. A jelenlegi kedvező időjárás további tartóssága fölöttébb kívánatos, nehogy a folyamatban levő serény munka rendes menete akadályt szenvedjen.

Amennyiben a termés eredményéről ítéletet hozni most már lehetséges, azt röviden következőkben foglalom össze.

Búza minőség és mennyiségre nézve egyaránt közepes, rozs silány, zab közepes, árpa és tengeri kielégítő eredményt fog szolgáltatni.

Szőlőtermési kilátásaink ezideig a legfnyesebbek, szüret idejéig azonban e részbeni reményeink is elpárologhatnak. Habár az ilyen fordulat után nem ábitozunk.

Az üzleti forgalom még mindig pang, de az élénkülésre már a közeljövőben van remény.

Mai gabonajegyzéseink a helybeli állomáshoz szállítva, 100 kigr. szerint a következők: búza 10.30-11 frt, rozs 8.20-9.60, zab 7.50-8 frt, tengeri 7.40-7.80.

Míg így az idei termés Zalában szép reményekre jogosít, addig a megye nagy részét,

Laptulajdonos s kiadó Szalay Imre.

a szőlős vidékeket, melynek lakosai egyedül a borra vannak utalva, nagy veszély fenyegeti, a Keszthelytől nem messze lévő meszes-györki szőlőkben a phylloxera constatálta tott; eddigi megállapított területe három hold, ezen egész Zala sőt megyénket is fenyegető vész miatt a földmivelési miniszterium értekezletet hitt össze s az e hó 5-én volt megtartandó. Közbejött akadályok miatt azonban későbbre halasztatott, ez értekezleten ott lesz Szalay Imre is, mint az országos phylloxera bizottság tagja és kiküldöttje.

Baranya völgyét július 1-én a viharral járt jég tökéletesen tönkre tette, a Sásdtól Dombóvárig nyúló völgy rövid negyed óra alatt tengerre lett; a dió nagyságu jég az egész év keserves fáradságának eredményét megmémisítette.

Óriás bodzafa. Hollósy Károly orsz. képviselő s baracskaí birtokos kertjében óriási bodzafa látható, mely a szakemberek állítása szerint a legmagasabb s legvastagabb bodzafa a kontinensen. A fa törzse két láb és egy hüvely átmérőjű, magassága hat öl; a koronát képező hét ág mindegyike egy láb átmérőjű.

A felfuvódás ellen. Kienzel József Jászapátiból azt írja a „M. F.“-nek, hogy a tojást, kifurva belőle a fehérjét és teletöltve terpentinnel, a nyílást pedig kenyérbéllel beagasztva, igen jó sikerrel használta a felfuvódás ellen, 6 darab ökörnél. Az említett módon elkészített tojást jó hátra kell a marha torkába tenni, hogy okvetlenül lenyelje. Egy negyed óra alatt minden darab teljesen magához jötte szerbeadása után.

Szalmadeszkek. Sokféle kísérlet után végre egy amerikai gyárnak sikerült hidraulikusan sajtolt szalmából mesterséges deszkákat készíteni, melyek kivált parkettek számára felette alkalmasnak bizonyultak, de más célokra is használhatók, mert nemcsak külsőleg, hanem keménységére és tartósságra nézve is hasonlítanak a fából készült deszkákhoz, sőt tetszés szerint gyalulhatók. — A szegkek oly erősen tartanak benne, mint a fában; a szalmadeszkekben azonban görös, repedés vagy efféle nem fordulhat elő, nem rothadnak, nem penészednek, a rovarok nem árthatnak neki és ellentállási képessége ép oly nagy, mint a fadeszkeké. Szóval, külföldi szaklapok állítása szerint ez új találmánynak roppant nagy jövője van.

Különlétek.

Botrány az olasz udvarnál. A párisi Figaro római tudósítója írja, hogy a napokban Margit királyné termeiben vidám beszélgetés folyt az udvarhölgyek és néhány udvaronc között. Egyszer Belgiojoso hgnő palotahölgye e kérdéssel fordult férjéhez, Sforza hgzhez: „Tudja e herczeg, hol lehet a legszebb mozgó bábukat látni? — Azt hiszem, viszonzá a kértett, hogy a kórházsonon levő kis színházban.“ — „Oh nem, kiáltá a herczegnő, nem bizony, hanem itt a Quirinában! — Mély esend követte e szavakat, a jelenlevők megdöbbenve tekintettek, néztek egymásra, végre a királyné megszólalt: „Ha azt hiszi a herczegnő, mondá, hogy bábuk közt van itt, elmehet.“ — Erre a herczegnő egyre izgatottabb hangon megjegyzé: „Ugy látom, hogy manapság nem lehet az olasz udvarnál figyelemre és udvariasságra számítani, ha csak a király kegyét nem bírja az ember, mint G...“ S a herczegnő itt egy nevet nevezett meg. A király, ki szintén jelen volt, halottt halvány lett. A királyné pedig felugrott és letépte a herczegnő válláról a palotahölgyek gyémánt-csattját s az asztalra dobta.

Szerkesztésért felelős SZALAY KÁROLY.

Nyiltér.*)

Visszhang.

Arra a szigetvári kérdésre, hogy „hová jutunk?“ Hova máshová, mint tönkre? Ezt maga a kérdező is megfejtette, midőn Szigetvárt 29 bukást constatál. Hanem tanulságosabb lesz azt tudni, hogy miért jutottunk tönkre?

Azért, mert egy ide telepedett isten dicsőségéből megtöképezésedettt rector a könyörtlet kegyes szemforgatásával — és egy rácz hazafi bizonyosan azért, hogy a semitáktól megvédjenek, 50-60 percenttel segítettek ki bennünket: a financia meg a jövedelmi adót a mi adósságunkra róvta ki, azok jövedelme helyett; így váltunk mi bukottakká, azok meg erkölcs birákká. Éljenek, míg irigyelt sorsunkat elérik!

Szigetvár, július 3. 1882.

Egy a 29 közül.

Mint járásbecslő kataszteri munkálatokkal elfoglalva távol lévén, jun. 29-én érkeztem ismét haza Kaposvárra és itt családomat a legaljasabb rágalmmal megtámadva találtam; a közhangulat e szennyes rágalom koholója és terjesztőjeként két egyént jelölt ki előttem: az egyik id. Csorba Ede helybeli ügyvéd, ke-

* E rovarban közölttekért nem válai felelősséget a Szerkesztő.

reskedelmi bank igazgatója, ezen a „vén szarka“ elnevezéssel jeletetni szokott egyén bizonyos multak miatt minden a becsületet illető kérdéseknek, beszámításon kívüli és alóli; a másik: fia ifj. Csorba Ede helybeli ügyvéd, kinél a rágalmazás okául az ő becsületét erősen érintő indokok lettek feltételezve, — bűnös minden áron kellett! — és könnyűnek látszott a rágalmaz gyanut egy elszegényedett családra hárítani, mely még hozzá kivándorolni is szándékozik és eszándékából titkot soha nem csinált. Ezen ifjabb Csorba urnál megbizottaim Tekint. Bosnyák László árvaszéki ülnök ur és Bogyay Kálmán kir. törvénytészi bíró ur, felkérésre megjelenvén, előttük a következő nyilatkozatot állította ki:

Nyilatkozat:

Ladányi György ur és neje ellen felmerült rágalmazó hírek folytán Bosnyák László és Bogyay Kálmán urak, mint Ladányi György ur megbizottai nálam megjelenvén, ezen állítólag tölem eredő hírekre nézve vagy kielégítő nyilatkozatot, vagy alkalmas elégtételt követeltek; minek következtében én alulírott ifj. Csorba Ede ezennel ünnepélyesen kijelentem, miszerint sem társaságban, sem egyesek előtt, sem szóval vagy írásban a személy megnevezésével nyilntan, sem elburkolt alakban oly nyilatkozatot nem tettem, mintha én, atyám idősb Csorba Ede lakásából f. hó jun. 8-án eltűnt circa 1700 frtnyi összegnek elidegenítésével Ladányi György urat, avagy családja bármely tagját gyanusítanám.

Miértis mindazokat, kik rólam azt állították vagy állítják, hogy ily megbélyegző nyilatkozatot tölem hallottak, becsületelem záloga alatt gaz rágalmazónak nyilvánítom, egyuttal Ladányi György urat is felhatalmazom ugyanőket nevemben is ilyennek nyilvánítani.

Kelt Kaposvárott, 1882 július 3-án.

Ifj. Csorba Ede s. k.

Előtünk mint tanuk:

Bosnyák László s. k.

Bogyay Kálmán s. k.

Midőn e nyilatkozatot közléteszem, egyuttal kijelentem, hogy az abban nékem adott joggal a nyilatkozó felelősségére ezennel teljes mértékben élek.

Kelt Kaposvárott, 1882 július 5-én.

Ladányi György.

Beküldetett. Utazóknak, kik Bécsbe rövidebb vagy hosszabb időig tartózkodni akarnak, melegen ajánl a egy az utazásban megüregedett társ Werhowszky és Stotz szállodáját „Hotel de l'Europe II Asperngasse Nr. 2.“ A szálloda tulajdonosok hosszabb időn át a Budapestben a „Magyar királyhoz“ ezimzett szállodát kezelték, igen sokan tehát ismerősöket találhatnak fel bennük, ha ehhez hozzászámítjuk az elegans s majdnem a kicsinykedésig menő tisztaságu kényelmes szobákat, a feltűnő olcsó árakat, a kiváló konyhát, a figyelmes s ügyes szolgálatot, végre a közlekedés könnyűségét, bizonyos, hogy senki meg nem bánja ha az „Europa“ szállodát az Aspern utczában felkeresi. Probatum est.

152 szám.

1882

Hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó ezennel közzé teszi: hogy a tekintetes igali kir. járásbírószág 1879. évi 1067 és 1068 számú végzése következtében alperes Szabó József Bábad pusztai lakosnál felperes Schmidt Rozália mocsoládi lakos részére 655 frt. követelés biztosítására 1 gözgépnék 1/3 része, hozzá tartozó készletekkel 1/3-ban, házi, és gazdasági eszközökből álló ingóságok, 1879-ik évi márczius hó 17-ik napján bírólilag felfogaltattak s 1231 frt. 2 krra becsültettek. Ennek következtében az 1881 LX. t. cz. 89 §-ához képest mindazok, kik tulajdoni vagy elsőbbségi jogot vélnék érvényesíthetni, ezennel felhivatnak: hogy ugy a foglaltató, mint a végrehajtást szenvedett fél ellen együttesen intézendő kereseteiket, a foglalásnak fentérintett napjától számított 15 nap alatt, — elsőbbségi bejelentéseiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, az igali kir. járásbírószágnál, a törvényi rendes utján leendő elintéztetés végett, annál bizonyosabban beadják, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Igalon, 1882. évi jul. hó 4. napján.

BEKSITS IGNÁC

kir. bírószági végrehajtó.

Ponyvák

kittőből ugyszinte vízmentes minden nagyságban gyári szabott ár mellett, továbbá:

Gabonaszákok

külömböző minőségben, jutányos áron kaphatók Kaposvárott

Lőw Mór és testvérénél.

Nyomatja Jeiteles Herman.